

Pomorze/ Archeolodzy badają megalityczny grobowiec sprzed prawie 6 tys. lat

© Copyright by Szymon Zdziebłowski, PAP, 22 sierpnia 2017.

Zbudowano go niemal 6 tys. lat temu z kamieni ważących nawet po kilka ton. Potężny, megalityczny grobowiec w Dolicach (woj. zachodniopomorskie) jest w wiele lepszym stanie, niż sądzono - twierdzą archeolodzy po pierwszych badaniach obiektu.

Grobowce takiego typu, jak ten odkryty w Dolicach - ze względu na monumentalny charakter - określa się często mianem "polskich piramid". Budowlę w Dolicach wzniesiono niemal 6 tys. lat temu, na planie wydłużonego trójkąta o długości ponad 70 m, i wysokości sięgającej 2 m. Jej plan wyznaczają olbrzymie, nieobrobione głazy, z których część waży nawet kilka ton.

Do tej pory grobowiec nie był badany metodą wykopaliskową, choć o jego istnieniu w tym miejscu archeolodzy wiedzą od ponad wieku.

Wykopaliska zaczęły się w sierpniu 2017. Wcześniej naukowcy byli przekonani, że grobowiec zachował się do naszych czasów w kiepskim stanie. Gdy jednak przystąpili do pracy i zaczęli odsłaniać kolejne warstwy ziemi - okazało się, że większość głazów stoi na miejscu od tysiącleci.

"Jego bardzo dobry stan zachowania zaskoczył nas wszystkich" - relacjonuje kierowniczka badań archeologicznych, dr Agnieszka Matuszewska z Katedry Archeologii Uniwersytetu Szczecińskiego. - *"Grobowiec nie był więc zniszczony, ale po prostu zasypany zwalami ziemi"*.

Według badaczy w najszerzej części grobowca znajduje się prawdopodobnie komora grobowa, w której złożono zmarłego. (Jej poszukiwania zaplanowano na kolejny sezon wykopalisk).

Archeolodzy sądzą, że po złożeniu zmarłego wewnątrz grobowca - wyznaczone przez olbrzymie głazy - wypełniono ziemią. Natomiast na samej górze konstrukcji ułożono kamienny bruk. Dlatego tuż po ukończeniu konstrukcji można było odnieść wrażenie, że była ona w całości wykonana z kamieni. *"Musiała robić duże wrażenie, gdyż w najwyższej części osiągała ponad 2 m wysokości"* - dodaje badaczka.

Konstrukcję wzniesli przedstawiciele społeczności określanej przez archeologów jako kultura pucharów lejkowatych, niemal 6 tys. lat temu. Dr Matuszewska sądzi, że w grobowcu złożono osobę związaną ze starszyzną plemiennorodową.

W ostatnich latach dr Matuszewska wraz z zespołem, wykorzystując dane z lotniczego skanowania laserowego, odkryła w lasach w okolicach Dolic więcej podobnych konstrukcji, które do tej pory nie były znane nawet służbom konserwatorskim.

Monumentalny grobowiec sprzed blisko 6 tys. lat badają archeolodzy w Dolicach. Fot. PAP/Jerzy Muszyński 21.08.2017.

Konstrukcje megalityczne na terenie Polski zachowały się wyłącznie na terenach leśnych, gdzie uniknęły zniszczenia związanego z prowadzeniem działalności rolniczej. Najbardziej znane "polskie piramidy" można obejrzeć w Sarnowie i Wietrzychowicach (woj. kujawsko-pomorskie), gdzie po badaniach archeologicznych zrekonstruowano ich dawny kształt. Wszystkie konstrukcje tego typu wpisują się w ogólnoeuropejski trend wznoszenia w V-III tysiącleciu p.n.e. olbrzymich budowli z monumentalnych bloków kamiennych, z czego najstynniejsze jest brytyjskie Stonehenge.

"W przyszłości planujemy nieopodal budowę skansenu archeologicznego, gdzie znalazłaby się rekonstrukcja naszego grobowca oraz kurhanów z położonego nieopodal cmentarzyska z epoki brązu. Chcielibyśmy także wpisać okoliczne megality na europejski szlak megalityczny" - podsumowuje dr Matuszewska. (PAP)

Studenci Katedry Archeologii US Joanna Strzelczyk (P) i Bogdan Przybyła (2P) podczas prac archeologicznych. Monumentalny grobowiec sprzed blisko 6 tys. lat badają archeolodzy w Dolicach. Fot. PAP/Jerzy Muszyński 21.08.2017.

Monumentalny grobowiec sprzed blisko 6 tys. lat badają archeolodzy w Dolicach. Fot. PAP/Jerzy Muszyński 21.08.2017.